

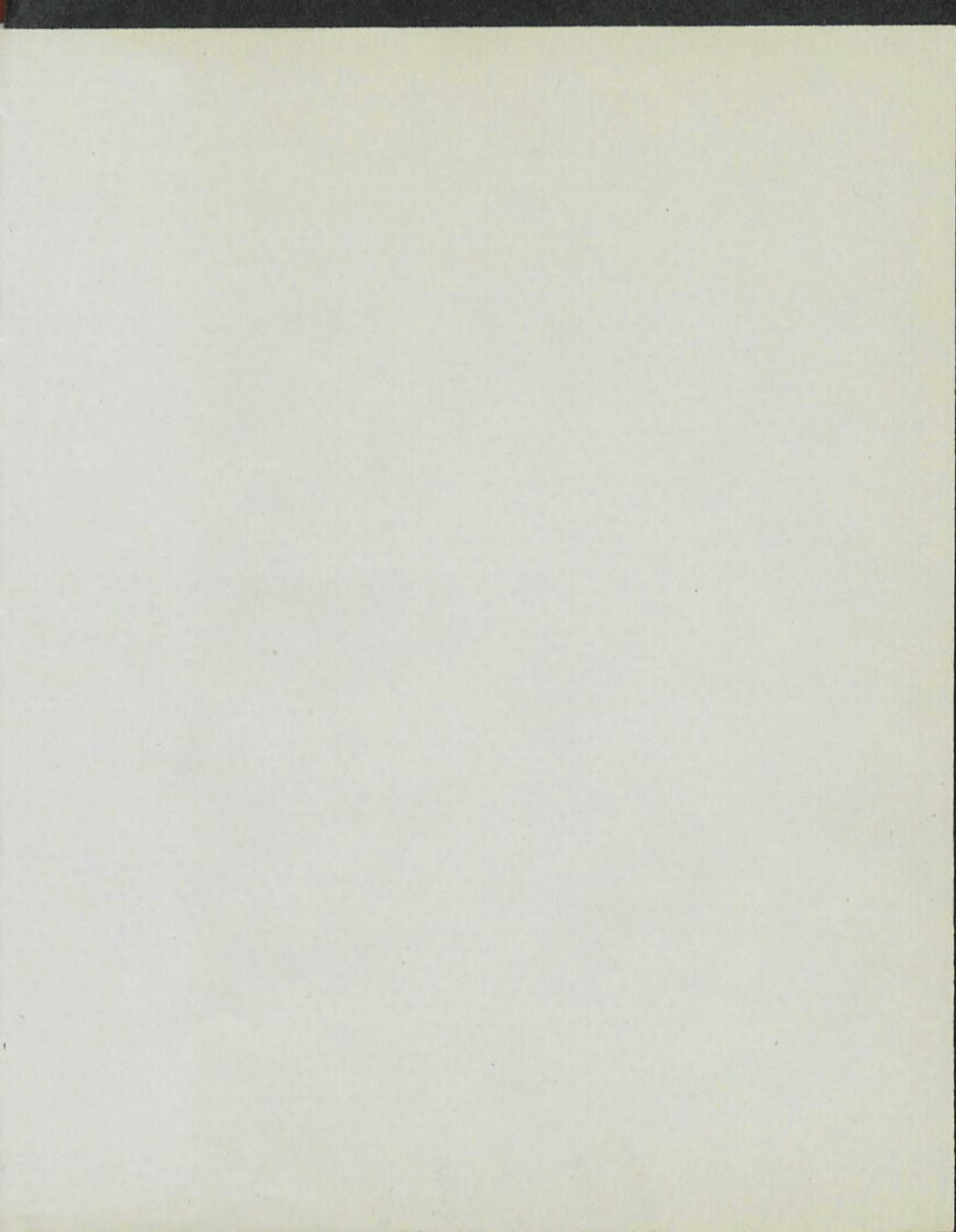
BW 779

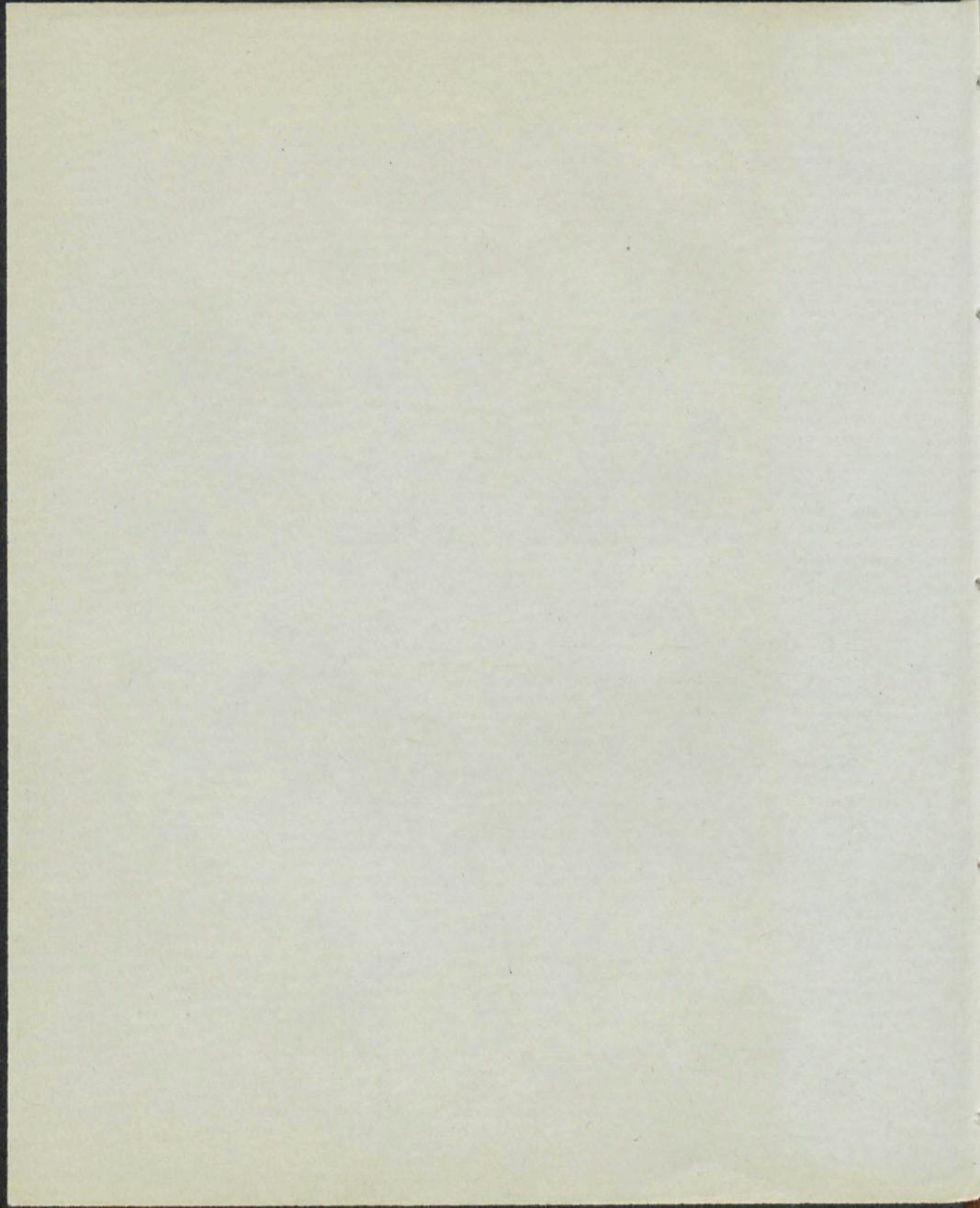
BIBLIOTEKA

Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

779

✻

KORONA POLSKA BARZO SMVTNA

Prośby serdeczne czyni do swych wszytkich synów
Koronných / aby poniechali tych rozruchów / a
spólna zgodę uczyniwszy / w miłości brás-
terstkiej / każdy wedle możności swej /
tym nieprzyiacielom którzy sie ná
nie targają / odpór dali.

Prytom pobudza ich iáko mátká synów swych / do zemsczenia
sie krwi niewinney bráctey swéy / y tych którzy ieszcze
są w zátzymaniu w Moskwi.

2547

W Krákwie Roku Panstkiego 1607.

IEGO MIŁOŚCI PANU,

PANU ZYGMUNTOWI

KAZANOWSKIEMU, KOKENAVSKIEMU

Staroscie, &c. memu M. Panu.

Zacny Starosto y Rotmistrz dawny,
Znacznego Domu Kazanowski sławny.
Ciebie Krol Polski wpatrzył godnego,
Y poruczył ci Władysława swego.
Zaprawda słuśnie: Bo od kogoż precey,
Cnot rozmaitych miał sie ćwiczyć wiecey,
Iako od ciebie, człowieka wielkiego,
We wszystkich sprawach kononnych biegłego.
V ciebie rozum, wielkie nabożenstwo,
Rozsadek w rzecząch, y rycerskie mestwo,
Wzściwość pńska, obyczaj dworskie,
Wszystkie słachetne sa postępi Polskie.
W Isantek wozne wiodleś kosti niemály,
Karkowe woyská gtoż sie ścierály:
Dawał ci to Bog żeś gawse wygrawał,
Swoą meżną síla odporés im dawał.
Tám odprawiwszy, do Węgierskich pánów
Krol cie wypráwił, gdzie pełno pogánów,
Pod Strigonium ná ten czas leżało,
Smiale twe serce y tám bydź musiało.
Y to poselstwo seżeś sliwieś odpráwił,
Zás cie tu Pan Bog zdrowego postáwił,
Do Krolewicá tobie zwiersonego,
Y do ćwiczenia pilnie sleonego.
Zás pod tym czasem niepotrzebney trwogi,
Ktorey Polakom dodaie Mars frogi.
Zostáwił cie krol przy Polskiej koronie,
Byś ig iák Rotmistrz miał w swoiey obro-
Ia ná to patrząc miłościwry pánie, (nie.
Ze o koronie gawse twe staranie,
Dżis zasmuconą oddáie w twe ręce,
Aż sie ućieśsy, miey w swoiey opiece.
Y mnie pospolu słuźebniká swego,
Z maluczkim dárem, choć nieznaíomego.
Pokornie prosze, przebácz mey chudobie,
Ze málo nose tak zacny osobie.

XVII - 779 - 0

B. S.

KORONA

KORONA POLSKA

Barzo smutna.

Szyskie lámenty / y pláče rzewliwe /
Lkania serdeczne / biádania krzykliwe /
Do mnie sie znieście : bom wiele strapioná /
Polśka Koroná.

Zewszád mie ściśly rozmaíte trwogi :
Domowa woyná / ách scásunek seogi :
Cieźśa to ná mis niż obcy pánowie /
Choć tyránowie.

Rychleybym z tymi przyslá do wgoty /
Nie podielabym tak okrutney śkody /
Jak od swych własných którem wychowálá /
A piástowálá.

Látwiéyby vzyć Turczyná seogiego /
Dá taką prosba / choć pohánca zlego :
Którg iacynie do Polaków swoich /
Kocháných moich.

Al o rzecz słuszná : żeby w zgodzie byli :
Pomniac ná Bogá / y w miłosci żyli /
Ku ich dobiemu : vstáwicznie prośe /
Tic nie odnośe.

Nieuzytégo narodu nie ruszy /
Wiátr moje słowá niesie mimo vszy :
Daj Boże / by wiátr ten / co niesie mowę /
Wziął swar domowę.

Przez kilká set lat trwáli zemná woále /
Ná swych wolnościách / tak ná iákiey stále /
Nigdy od króli nie byłá odiera /
Rzecz pospolitá.

(Aez iesli kiedy / wnet sie pogodzili /
Takiey niezgody zjazdow nie czynili /
Jak teraz w Polsce / nie mogg poirascie /
Jako naprawie)
W taki mie posmiech na wshystek swiat dal /
Ze mie z godnosci wshelkiey ofszarpali /
Bez krola chca bydz / Semy niedochodzga /
Lud na sie wodzga.

Stan Senatorow i wniwecz chca obidzie /
Jakoz ia nedzyna nie mam sie tu smucie ?
Coz potym bedzie bez Krola / bez panow /
Tu y Pogonow.

Czy to tak lepiey kiedy sie skodzicie ?
Na swoje bracia armate nosicie :
A co nagorza / nedzicie vbostwo /
Wielkie ich mnostwo

Cieszga to rana kiedy od swoiogo /
Luto sie zemscie : przybaczye tez tego
Nie zawse sie chce / awa serce boli /
Gdy nie powoli

Natozem ia was tak dlugo chowala ?
Zebym na wasze wlasne krew patrzala ?
Kiedy pocieczga potokami w lasy /
Tieszeszne czasy.

Spodziewalam sie w leciech teraznieszych /
Majac tak wiele synow poteznieszych /
Ze mnie wciebga : ale oni w ino /
Chca sami gino.

Wshystkie zywioła mnie sie wzalucie /
Jesli moziecie smetno poratucie /
Zebym mogla zbydz kłopotow domowych /
Od dziedzicow swych.

Plączcie mte lásy / plączcie lesné čienie /
 Wysokie skaly y drobne kámenie :
 Plączcie y góry / plączcie y wy zgolá /
 Rodzayné polá.

Pewnie sie żaden mnie w tym nie vžal /
 Jessi sam pan Bóg tego nie oddal /
 Mój jezyl wiacey iuz mowic nie moze /
 Pozal sie Boze.

Drogie potomstwo onych przyobłow sławnych /
 Czemu nie idziesz zgodę oycow dawnych /
 Ktoby sie w domu z škoda nie wádzili /
 Z Królem rádzili.

Co Szym stánovil to iuz mocnie trwálo /
 Prákyt y zdrady v nich nie bywálo :
 Gránice Polskie w pokoju niewáli /
 A przyczyniáli.

Kámienné serca y twarde nosicie /
 Zeście Polacy / ná to nie pomnicie /
 Pod iednym práwem / w Rzeczypospolitey /
 W wolności zlotey.

Zla Proserpiná ná to sie vdála /
 Aby mé syny w niezgodę wegnála /
 A że mną niewiem co ná koniec bedzie /
 Sle o mnie wšedzie.

Pogláda ná mie swym oliem surowie /
 Do zgody prosze namilšy synowie :
 Od pogránicznych posłowie przychodzą /
 Ci ná coš godzą.

Posle Turecki . cóž? czy niewieš tego
 Ze tu niepokóy : pátez iak gotowego
 Solnierswá pelno : albo sie nie czuieš /
 Pewnie spieguieš.

V Tátárowie do nas nágládaia /
O Károlusie pewnie powiádaia:
Ze wysiadł z morzá / chce zamli posiadác /
Zás znoru pobrac.

Z drugiey strony nie smáczné nowiny /
Ná mie sie smetná poruwa ktos iny /
A to dziwnejsza / mocy z to nie máia /
Odpowiádaia.

Wásá niezgodá wšytko to spráwue /
Która mnie wielki vpadet gotue:
Lecz gdy Bóg raczy / myśli ludzkie stroć /
W do bie obroci.

Do nichże w spráwie serdeczni Polacy /
Tiech sie rozlega / iáť po wietrze ptacy /
Tiedopuszczajcie im Polski plondrowác /
Ludzi mordowác.

Moc Boża naprzód niechay bedzie zwám /
Potym ochotnie wsiadźcie ná kon sámí:
Z żołnierzem wászym / ktory gotow leży /
Tiech każdy bieży.

Tám sławy wásey poprawicie wiele /
Kiedy w té zdiaycé vderzycie smiele /
Może cie ich bić wpráwna reť swoia /
Tiech sie was boia.

Jestescie dawno w téy recerstley škole /
Woystkami swémi otkrywacie pole /
Gotowé v was żołnierstwo we zbroi /
Ná koniach stol.

Wyćwiczyliście towarzysze swoie /
Ze z rámon ciężkiej nie zdeymwia zbroie /
Nie lekáia sie niewczasu żadnego /
Sercá dobiego.

Jdźcie przykładem przodków wászech dawnych /
 Onych Tarnowskich / y Zamoyffkich sławnych /
 Jako Tatarzy y Pogańcy bili /

Tym sie wstawili

Moić to byli Synowie Koronny /
 Dziwowali sie ich meſtwu poſtronni /
 Jakie zwycięſtwa y ſzczęście miewali /

Bogá wzywali.

Ei będąc w Polſcze wielkimi Hermány /
 Bronili pańſtwa czcili ſwoie pány :
 A oni ich też w láſtkę ſwoie bráli /

A darowali.

Owſem tych czáſow Jana Zamoyffkiego /
 Który był oycem Króleſtwa Polſkiego :
 Rzeczpoſpolita hojnie darowała /

A ſzanowała.

Był to Zamoyff. dowcipu wielkiego /
 W kaźdey potrzebie Koronney : krórego
 On Stephan wielki / gdy Moſkwe wojował /
 Barzo miłował.

Śnáł tey miłóſci ſſtał ſie między niemi /
 Bo w rychłym czasie byli powinniemi :
 On Królem będąc tak ſie w nim zakochał /
 Zan powinno dał.

Smárl potem Stephan wnet Polſką przez pána /
 A iey ſierocstwo przyſzło ná Hermána /
 A dochorwał iſz w całe pánu ſwému /
 Królowi temu.

Nie dał ſie wwieſć lakomyſtwu żadnemu /
 Bo tak przyſtało pánu cnotliwemu /
 W reku iſz trzymał. ni kt mu tey nie bronił /
 Moźne z tey gonił.

Korona Polska

A to spławily jego zyczliwości /
Przeciw Koronie który ięz wolności /
Samże pjestrzegal aby ciałe były /
Wam nie ginely.
Pzeto przykłady bierzcie z tego Páná /
A wpatrujcie takiego Hetmána :
Ktoryby jego we wsem násladowal /
Polske miłował.
Jest was niemálo którzyście go znali /
W potrzebach wielkich z nimesćie bywał /
A widzieliscie takó on wołował /
Woysko sýłkował.
Niech sie obierzé kto z cwiczenia jego /
Coby hermanil wzorem páná tego :
Miedzy rycerstwem tęg Polstkey Koronie /
Ku tęg obronie.
Godzien z was káždy vrzedu takięgo /
Tylko wzór bierzcie z Jana Zamoyskiego
A tozyscie w wielu potrzebach bywali /
Z nim wołowali.
Sławny Senacie królestwa Polstkiego /
Wielces miłował Janá Zamoyskiego :
Mus sý to przyznac , á bylo dla czego /
Bionil od zlégo.
Kozumy wásze máta o tym sádzic /
Kroby miał w Polsce żołnierzami rzádzic
Za spolną rada , mądrego sýłkajcie /
Bulawe dajcie
Komu nal. zý : w iednymesćie domu
W sýscy zrodzeni , niezajrzac nikomu /
Z chaci braterskey obierzcie godného /
A pobeżného.

Z Polskście posli / wami Polska stoł /
 Mnie zgubić macie / to wam nie przystoi:
 Ale ten i topot niech będzie na stronie /

A wy w Koronie

Pokój w miłości postanowicie sami /
 A łaska Boża niechaj będzie z wami /
 Sławę znaczniejszy za to mieć będziecie /

Po wszystkich świecicie

Żyjąc w jedności Koronni synowie /
 Zadziwiają się w Waszym narodowie /
 Jako Polacy medeży po przygodzie /

Miejskają w zgodzie.

Mnie matce swojej wesela dodacie /
 Kiedy niezgody więcej zaniechacie /
 Samiście matką / samiście synowie /

Polscy panowie.

W każdej mey prośbie com iedno czyniła /
 Dawszem was wszystkich ogółem prosiła /
 Teraz każdego z osobną miąnuie /

Gwałt na sie czuie.

Silary mocné cni Woiewodowie /
 Dotąd sie w spieram ia na waszej głowie /
 Lecz jeśli który wystąpi na stronie /

Stłucze Korone.

Drogie kámiennie zacne Duchowienstwo /
 Wy objaśniacie to Polskie Królestwo:
 Kosztowne Perły macie Kástelany / /

Szlábeckie stany.

Złotey wolności do tego przydano /
 Taką Korone Polakom nadano /
 W tej Polska chodzi: tá sie dziś frásuie /

Kto ją ratuie?

Wola ná syny y ná pány swoje /
 Aby wygnali z niey te niepokoié /
 D r y c h j e m o d l i k t ó r e p o r o d z i ł á /

Tuż iesze była.

Książe Januszu ná Tarnowie pánie /
 Bion mocno Polski wielki Kástelanie /
 Bys tedno zechciał dalby odpór obcem /

Z swoim synowcem.

Chrábiá w Wisńiezu / ciebie nam Bóg chowa /
 P r z e z c i e w t e j r e w o d z e p o c i e c h y d o d a w a /
 S d r o w i a y k o s t u n i e j á l u i e s z s w e g o /

Dla panstwa tego.

Pánie Gárwáski Płocki Kástelanie /
 T u c h a y B ó g s z e s z e c i t u t w o i e m i e s t k á n i e /
 T y b y s r a d z s e c c á , á b y z g o d á b y ł á /

Jednosć plużyła.

Ty Páná Boga wstáwicznie prosisz /
 A r e c e s w o i e d o m i e g o p o d n o s i s z /
 W m o d l i t w a c h s w o i c h p o w e z a s z m u o n e /

Polsk, Korone.

Ták iá mi luiesz / iák ná prawdziwego /
 S a w s e z a l e z y / s y n á K o r o n n e g o /
 A t e k l o p o t y c h e c e s z o d n i e y o d d a l i c /

By to mogło być.

Cny Chotkiewicz / Litewski Zetmánie /
 D a l c i B ó g s z e s z e c i e y m e s t w á c d o s t á n i e /
 K o m i s t r z e z t o b á y w s z y t k o j ó l n i a r s t w o /

Ná to pogánstwo.

A wy Chrábiowie sławni ná Teczynie /
 K o r o n á P o l s k a w p r o s b i e w a s n i e m i n i e /
 N á t e y p o t r z e b e k o s t u n i e j á l u y c i e /

Smutny rátuyćie.

A ty wielmożny domie Sielcowski /
 Jesteś co kiedy wezynał dla Polski /
 Teraz dopieroż nie żaluy w potrzebie /
 Wola do ciebie.

Smiele możecie wy panowie Polscy /
 Korony bronić sławni Komorowscy /
 Macie z potrzebe ludu wybranego /
 Swego własnego.

A ty Hetmianie polny cny Żoltkiewski /
 Piac nie żaluiesz wstawnie dla Polski /
 Bądź pewien tego, żeć będzie nagroda /
 Tę z twoią słodką.

Sławni rycerze Potoccy cnotliwi /
 Dąbście byli oyczynnie życzliwi /
 Dwami serdeczni młodzi Lubomierscy
 Ludzie rycerscy.

A starostowie którzy lud chowacie /
 A wy co swoje wybiące mie wacie /
 Wszyscy co sezerze miluiecie one
 Polską koronę.

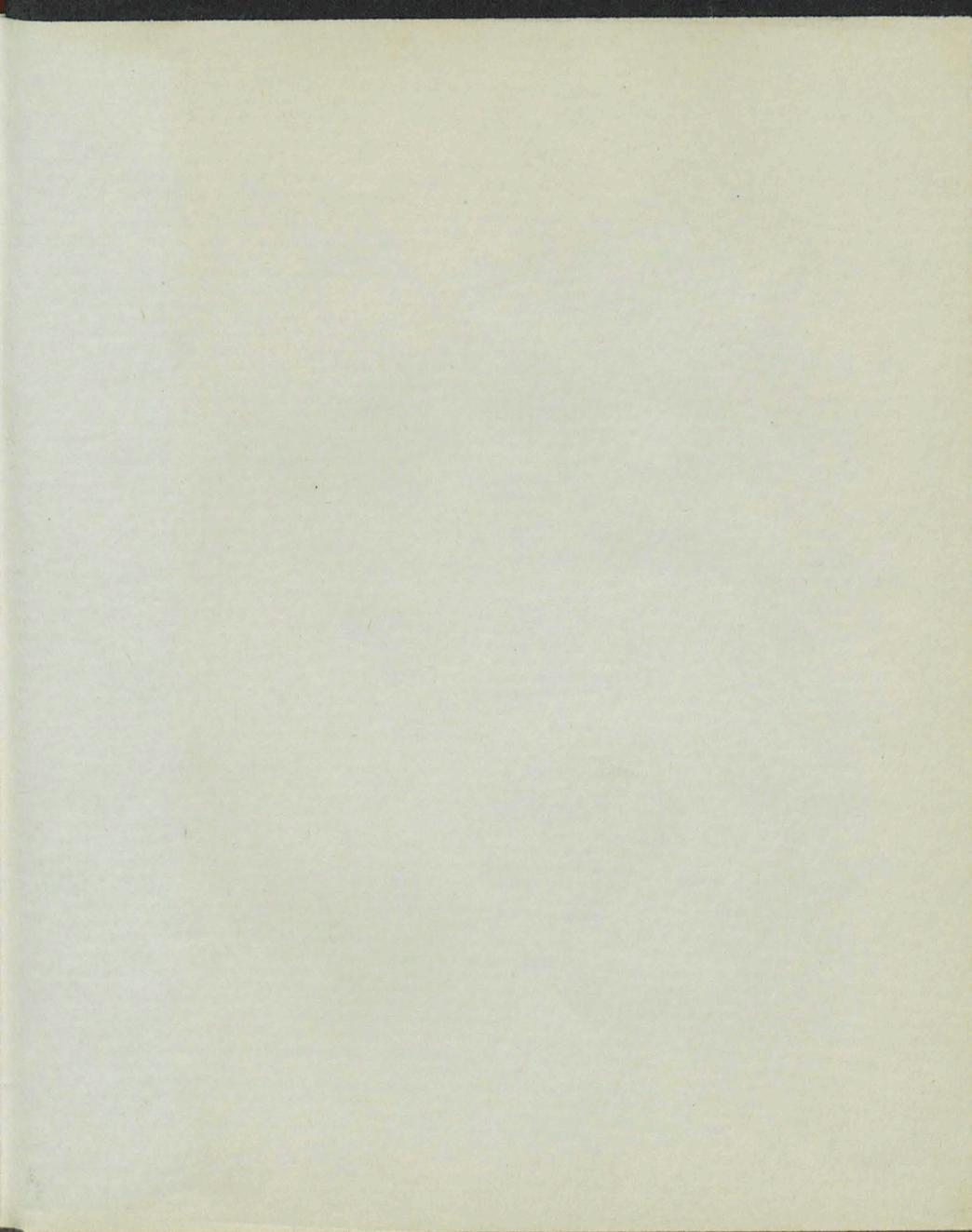
A Marszałkowie którzy porządzaacie
 Koronne sprawy, y ludzi chowacie /
 Kąćcie do Isłan żołnierzowi swemu /
 Próżnuicemu.

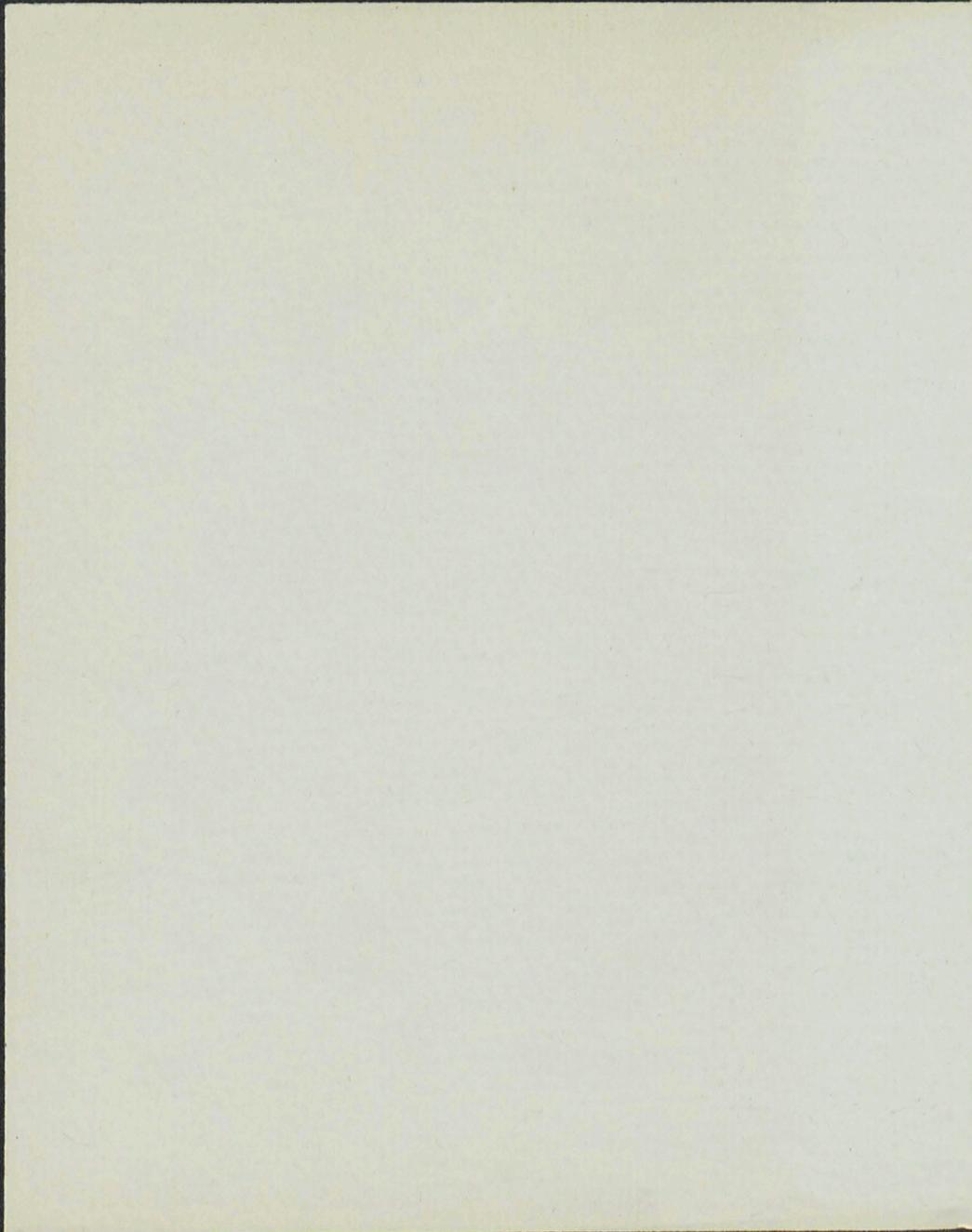
Szerzcie granice od morza do morza /
 A tam gdzie wschodzi rano iasna zorza /
 Jużoy to było dawno w roku waszych /
 Za zgodą naszych.

Wiecie że tylko z pomocą i dnego /
 Cárstwa dostano Woiewodę cnego :
 A coż kiedyby wszyscy spólnie chcieli,
 Państwo by wzięli.

Corona Polska bårzo smetna.

Macie pogode y czas y do tego :
Macie przyczynę gniewu zaczątego /
Swięż krew bráctey : Drubzy nie zboláiz /
Tá was woláiz :
Rycerstwo Polskie náš sławny narodzie /
Którs bezpiecny w swey dawney swobodzie /
Rus woyska swoje / niech przybeda spiesno /
Boc nas sam tesno.
Nie obrażicie w tym Bogá nášego /
Mściycie sie krzywdy narodu wášego :
Bo hanba wielka Polsczé vczymli /
Tiewinne bili.
Niech was plácz rusy jon y dziatek málych /
Od tych pochincow tu ofierociálych /
Krwáwely leiz / w wostwie mieštáiz /
Z umieráiz.
Darawcie odpór nieprzyziácielowi /
Lej Moskwe zdraidney / y Tátárynowi /
Bog dopomoze ná wšelkie pogány /
Za Krzesciány.
Wšy sey á wšy sey Polacy cnošliwi /
Królowi swemu iuz badzcie chailiwi /
A on też niechay wšytkie vmlute /
Z všanwie.
Odrzućcieš pyche od sercá wášego /
Vžaluycie sie z was ieden drugiego /
Niech unie Polskie slynie ná kraj swoláiz /
Po wšytkie láta.
Zá to bedziemy wychwalac koniecznie /
Bogá nášego ná wiek wiekom wiecznie :
Ze krzywdy nášey zemšcil sie nád temi /
Narody zlemi.

OPRAWĘ WYKONANO

w proc. inf. konserwat.

Biblioteki „Ossolineum”

Data 6.3.78 podpis Urajch

